

Streda 15. januára 2020

P9_TA(2020)0008

Výročná správa o vykonávaní spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky**Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o vykonávaní spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky – výročná správa (2019/2136(INI))**

(2021/C 270/04)

Európsky parlament,

- so zreteľom na výročnú správu Rady pre Európsky parlament o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike,
- so zreteľom na hlavu V Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“),
- so zreteľom na Chartu Organizácie Spojených národov a Helsinský záverečný akt Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe z roku 1975,
- so zreteľom na Severoatlantickú zmluvu z roku 1949 a na spoločné vyhlásenie o spolupráci medzi EÚ a NATO z 10. júla 2018,
- so zreteľom na vyhlásenie podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“) o politickej zodpovednosti⁽¹⁾,
- so zreteľom na Globálnu stratégiu pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie z roku 2016,
- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku zo 7. júna 2017 o strategickom prístupe k zvyšovaniu odolnosti vo vonkajšej činnosti EÚ (JOIN(2017)0021),
- so zreteľom na vyhlásenie zo Sofie zo 17. mája 2018 a na závery Rady o rozširovaní a procese stabilizácie a pridruženía z 26. júna 2018 a 18. júna 2019,
- so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN A/RES70/1 s názvom Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, prijatú 25. septembra 2015,
- so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1325, ktorá v roku 2000 stanovila program zameraný na ženy, mier a bezpečnosť,
- so zreteľom na svoje odporúčanie Rade, Komisii a Európskej službe pre vonkajšiu činnosť (ďalej len „ESVČ“) z 15. novembra 2017 o Východnom partnerstve v rámci príprav na samit v novembri 2017⁽²⁾,
- so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na predbežnú správu Výboru pre zahraničné veci (A9-0054/2019),

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 210, 3.8.2010, s. 1.

⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0440.

Streda 15. januára 2020

- A. keďže Európsky parlament má povinnosť a zodpovednosť vykonávať demokratický dohľad nad spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou (ďalej len „SZBP“) a spoločnou bezpečnostnou a obrannou politikou (ďalej len „SBOP“) a mal by dostať potrebné a účinné prostriedky na plnenie tejto úlohy;
- B. keďže vonkajšia činnosť EÚ má priamy vplyv na blahobyt jej občanov v EÚ aj mimo EÚ a jej cieľom je zaručiť bezpečnosť a stabilitu a zároveň chrániť európske hodnoty slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv; keďže dôveryhodnosť Európskej únie ako globálneho aktéra v oblasti mieru a bezpečnosti je založená na tom, že Únia sama v praxi dodržiava svoje hodnoty, čo znamená, že základným záujmom Únie je zahraničná politika založená na hodnotách;
- C. keďže Európska únia nemôže presadzovať svoje európske hodnoty, kým ich nebudú chrániť a rešpektovať všetky jej členské štáty;
- D. keďže v súčasnosti sme svedkami ústupu tradičných partnerov z globálnej scény, v dôsledku čoho rastie tlak na mnohostrannú spoluprácu a inštitúcie, a silnejúcej asertivity regionálnych mocností;
- E. keďže strategické prostredie Únie sa už nejaký čas zhoršuje, čo znamená, že potreba silnejšej Európy, ktorá by vo svojich vonkajších vzťahoch vystupovala jednotne, je naliehavšia než kedykoľvek predtým, aby sa tak dalo čeliť rôznorodým výzvam, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú bezpečnosť jej členských štátov a jej občanov; keďže na bezpečnosť občanov EÚ majú vplyv napríklad: ozbrojené konflikty bezprostredne na východných a južných hraniciach európskeho kontinentu a nestabilné štáty; terorizmus, najmä džihádizmus, kybernetické útoky a dezinformačné kampane; zahraničné zasahovanie do európskych politických a volebných procesov; šírenie zbraní hromadného ničenia a spochybňovanie dohôd o nešírení zbraní; vyostrenie regionálnych konfliktov, ktoré viedli k nútenému vysídľovaniu obyvateľstva a nekontrolovaným migračným tokom; napätie v otázke dodávok energie členským štátom; boj o prírodné zdroje, energetická závislosť a energetická bezpečnosť; nárast organizovanej trestnej činnosti na hraniciach a v Európe; oslabovanie úsilia o odzbrojenie; zmena klímy;
- F. keďže džihádizmus patrí k hlavným problémom, ktoré v súčasnosti ohrozujú bezpečnosť obyvateľstva v EÚ, a mali by sa prijať rýchle, rozhodné a koordinované opatrenia na domácej scéne aj v zahraničí;
- G. keďže žiaden členský štát nedokáže vyriešiť sám ktorúkoľvek z výziev, ktorým v súčasnosti čelí európsky kontinent a jeho blízke okolie; keďže by sa mala rešpektovať a zaručiť zásada rovnosti medzi členskými štátmi pri navrhovaní zahraničnej a bezpečnostnej politiky a krokov EÚ; keďže by sa mali rešpektovať výsadné práva národných parlamentov v oblasti ich vlastnej zahraničnej a bezpečnostnej štátnej politiky; keďže ambiciózna, dôveryhodná a účinná spoločná zahraničná politika sa musí opierať o primerané finančné zdroje a včasné a rozhodné opatrenia EÚ; keďže nástroje vonkajšej politiky EÚ sa musia používať súdržnejším a zladenejším spôsobom;
- H. keďže multilateralizmus je jedinou zárukou mieru, bezpečnosti a udržateľného a inkluzívneho rozvoja vo vysoko polarizovanom medzinárodnom prostredí; keďže jeho základy sú ohrozené, keď sa spochybňujú alebo zneužívajú univerzálne pravidlá a hodnoty vrátane základných ľudských práv, medzinárodného práva a humanitárneho práva; keďže multilateralizmus je jadrom prístupu Európskej únie k jej SZBP, čo je zakotvené v Zmluve o EÚ;
- I. keďže svet čelí globálnym mocenským zmenám a hlavným trendom v zahraničnej politike je geopolitická súťaž, čo si vyžaduje rýchle, jednotné a primerané mechanizmy reakcie a kapacity; keďže EÚ sa do veľkej miery nezúčastňuje na tomto celosvetovom presune moci a geopolitickej súťaži v dôsledku nejednoty členských štátov;
- J. keďže etablojúce sa štátne subjekty a nové ekonomické mocnosti majú eventualityne destabilizačné globálne a regionálne ambície, čím ohrozujú mier a stabilitu v európskom susedstve, čo má nepredvídateľné následky nielen pre európsku a globálnu bezpečnosť, ale aj pre mier; keďže Európe hrozí riziko, že bude odsunutá na okraj rozhodovania, a tým bude vážne znevýhodnená; keďže táto globálna rekonfigurácia uľahčuje nástup autokratických lídrov, násilných neštátnych subjektov a ľudových protestných hnutí;

Streda 15. januára 2020

- K. keďže bezpečnostné prostredie EÚ, ktoré je závislé od mieru a stability v jej susedstve, je nestálejšie, nepredvídateľnejšie, zložitejšie a citlivejšie na vonkajší tlak, ktorý sa už vyvíja formou hybridnej vojny, vrátane nepriateľskej propagandy zo strany Ruska a iných aktérov a navyše dochádza k nárastu hrozieb zo strany radikálnych teroristických skupín, ktoré bránia EÚ v uplatňovaní jej zvrchovanosti a strategickej autonómie; keďže nestabilita a nepredvídateľnosť na hraniciach EÚ a v jej blízkom susedstve predstavujú priamu hrozbu pre bezpečnosť kontinentu; keďže vnútorná a vonkajšia bezpečnosť sú neoddeliteľne prepojené; keďže tento vonkajší tlak má tak fyzický, ako aj online rozmer; keďže dezinformácie a iné formy zahraničného zasahovania vonkajších síl predstavujú závažné riziko pre zvrchovanosť Európy a závažné ohrozenie stability a bezpečnosti Európskej únie;
- L. keďže sociálno-ekonomická nerovnosť, útlak, zmena klímy a nedostatok participatívneho začleňovania sú hlavnými príčinami celosvetového konfliktu; keďže v roku 2015 prijali všetky členské štáty OSN ciele udržateľného rozvoja OSN, aby tak zabezpečili plán pre rovnocennú, spravodlivú, udržateľnú a inkluzívnu globálnu spoluprácu;
- M. keďže zmena klímy stále závažnejšie vplýva na rôzne stránky ľudského života, príležitosti rozvoja, celosvetový geopolitický poriadok a globálnu stabilitu; keďže krajiny, ktoré majú menej zdrojov na prispôbenie sa zmene klímy, budú jej dôsledkami zasiahnuté najviac; keďže zahraničná politika EÚ by sa mala viac zameriavať na podporu multilaterálnych činností prostredníctvom spolupráce na konkrétnych otázkach súvisiacich s klímou, budovania strategických partnerstiev a posilňovania spolupráce a spoločných činností medzi štátnymi a neštátnymi subjektmi vrátane veľkých prispievateľov ku globálnemu znečisteniu;
- N. keďže ľudské práva čelia obmedzovaniu na celom svete; keďže ľudia všetkých regiónov sveta sa v situácii, keď ich sklamú vlastné vlády, obracajú na Európu, kde hľadajú podporu pri dodržiavaní ich ľudských práv;
- O. keďže politika rozširovania EÚ je účinným nástrojom zahraničnej politiky Únie; keďže európska susedská politika je kľúčovým nástrojom so zreteľom na východných a južných susedov;
- P. keďže sa očakáva, že viac ako polovica nárastu svetovej populácie do roku 2050 pripadne na Afriku, ktorej prírastok obyvateľstva bude podľa všetkého predstavovať 1,3 mld. z celkového počtu 2,4 mld. nových obyvateľov planéty; keďže koncentrácia tohto nárastu v niektorých najchudobnejších krajinách spolu so zmenou klímy prinesie viaceré nové výzvy, ktoré budú mať veľmi problematické následky pre dotknuté krajiny aj pre Úniu, ak sa nevyriešia okamžite; keďže nedávna správa Konferencie Organizácie Spojených národov pre obchod a rozvoj (UNCTAD) o obchode a rozvoji za rok 2019 uvádza, že je potrebné vydávať dodatočne 2,5 bilióna USD ročne na to, aby sa zabezpečilo splnenie úloh Agendy 2030 pre ciele udržateľného rozvoja OSN;
- Q. keďže vzhľadom na kolaps dôležitých dohôd v oblasti kontroly zbraní a odzbrojenia, ale aj vzhľadom na vznikajúce technológie, ako je digitálna technológia a autonómne zbrane, by sa odzbrojenie – kontrola zbraní a nešírenie mali stať hlavným zameraním zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ; keďže spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP⁽³⁾ sa musí prehodnotiť a aktualizovať tak, aby sa kritériá museli prísne uplatňovať a realizovať, a musí sa zaviesť mechanizmus sankcií;

Multilateralizmus v stávke: naliehavá potreba silnejšej a zjednotenej Európy

1. pripomína, že v súčasnosti, keď súťažiaci mocnosti čoraz viac spochybňujú globálny poriadok založený na pravidlách, musíme my ako Európania obhajovať univerzálne hodnoty, pravidlá a zásady, najmä multilateralizmus, medzinárodné právo, právny štát, demokraciu, dodržiavanie ľudských práv, základné slobody, voľný a spravodlivý obchod, nenásilné riešenie konfliktov a spoločné európske záujmy, a to v rámci EÚ aj za jej hranicami; zdôrazňuje, že na to, aby si Európska únia zachovala dôveryhodnosť ako obhajkyňa univerzálnych hodnôt, ako je demokracia, musí konať v súlade so svojimi zásadami;

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99.

Streda 15. januára 2020

2. zdôrazňuje, že multilateralizmus musí byť stredobodom úsilia EÚ o predchádzanie konfliktom a ich riešenie na základe noriem a zásad medzinárodného práva, Charty OSN a Helsinského záverečného aktu OBSE z roku 1975 a je najlepším spôsobom, ako zaručiť nadnárodný politický dialóg, mier a stabilizovaný svetový poriadok; je pevne presvedčený o tom, že v strategickom prostredí, ktoré sa výrazne zhoršuje, má Únia a jej členské štáty čoraz väčšiu zodpovednosť za prínos k medzinárodnej bezpečnosti;

3. zdôrazňuje, že multilateralizmus je základným kameňom zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ a predstavuje najlepší spôsob, ako zaistiť mier, bezpečnosť, ľudské práva a prosperitu; zdôrazňuje, že tento prístup prináša výhody ľuďom v Európe aj na celom svete; uznáva trojitý prístup k multilateralizmu založený na týchto zásadách: dodržiavanie medzinárodného práva a zabezpečenie toho, aby sa činnosť EÚ zakladala na pravidlách a normách medzinárodného práva a na spolupráci, rozšírenie multilateralizmu na novú globálnu realitu, ktorá podporuje kolektívny prístup a prihliada na potenciál využitia normatívnej kapacity, autonómie a vplyvu EÚ v medzinárodných organizáciách pri súčasnom zachovaní a rozšírení ich vplyvu, a reforma medzinárodných organizácií, aby tak multilaterálne organizácie slúžili svojmu účelu; okrem toho uznáva, že ak má byť multilateralizmus účinný, musí sa venovať problému nerovnosti moci medzi štátnymi a neštátnymi subjektmi a vyriešiť ho; víta kroky, ktorými Únia prejavuje rozhodnú podporu Parížskej dohode, regionálnym mierovým dohodám a jadrovému odzbrojeniu;

4. vyjadruje poľutovanie nad tým, že USA postupne vystupujú z multilaterálneho svetového poriadku, konkrétne má na mysli ich odstúpenie od Parížskej dohody, spoločného komplexného akčného plánu (ďalej len „JCPOA“), Rady OSN pre ľudské práva a UNESCO, a nad tým, že ukončujú financovanie sľúbené Agentúre OSN pre pomoc a prácu v prospech palestínskych utečencov na Blízkom východe (UNRWA); dôrazne podporuje zachovanie a plné vykonávanie JCPOA všetkými stranami ako neoddeliteľnú súčasť globálneho multilaterálneho poriadku a nešírenia jadrových zbraní a príspevok k regionálnej bezpečnosti na Blízkom východe; odmieta jednostranné extrateritoriálne znovuzavedenie sankcií USA po ich odstúpení od JCPOA, pretože neprijateľne zasahuje do legitímnych hospodárskych a zahraničnopolitických záujmov EÚ; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby posilnili svoju jednotu, odrádzajúci účinok a odolnosť voči sekundárnym sankciám z tretích krajín a boli pripravené prijať protopatrenia voči každej krajine, ktorá poškodzuje legitímne záujmy EÚ prostredníctvom sekundárnym sankcií;

5. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že transatlantické partnerstvo čelí množstvu výziev a problémov, no napriek tomu je naďalej nenahraditeľné pre bezpečnosť a prosperitu na oboch stranách Atlantiku; vyjadruje poľutovanie nad tým, že USA sa postupne sťahujú z multilaterálneho svetového poriadku založeného na pravidlách;

6. opätovne vyzýva členské štáty na podporu reforiem v zložení a fungovaní Bezpečnostnej rady OSN; zdôrazňuje, že EÚ je odhodlaná posilniť medzinárodnú úlohu OSN;

7. vyzýva na silnejšiu, jednotnú, účinnú, proaktívnu a strategickejšiu Európsku úniu, najmä vzhľadom na skutočnosť, že sa práve začal nový európsky politický cyklus a že zahraničná a bezpečnostná politika EÚ sa mení; je presvedčený, že žiadny členský štát EÚ nedokáže samostatne účinne reagovať na súčasné globálne výzvy; zdôrazňuje, že je potrebné, aby európska spolupráca mala vplyv na svetovej scéne, čo si vyžaduje jednotný prístup a čo sa nedá uskutočniť, ak by EÚ bola rozdelená; vyzýva EÚ, aby zintenzívnila úsilie o ochranu záujmov a hodnôt EÚ a zároveň vystupovala ako spoľahlivý medzinárodný partner; domnieva sa, že je dôležité, aby EÚ posilnila svoju účinnosť a právomoci v oblasti presadzovania na medzinárodnej úrovni, a vyzýva inštitúcie EÚ, aby sa sústredili na občanov a konali v záujme ľudu; zdôrazňuje, že EÚ by mala ohlasovať politické ciele a vytyčovať priority a úlohy, ktoré rezonujú u občanov a nezameriavajú sa na procesy, ale na ľudí, prinášajú hmatateľné výsledky a nevedú k ešte väčšej byrokracii; vyzýva EÚ, aby pri vypracúvaní politických návrhov s medzinárodným rozmerom zlepšila dialóg s vládnymi a mimovládnymi aktérmi z tretích krajín s cieľom umožniť EÚ vystupovať jednotne;

8. opätovne zdôrazňuje naliehavú potrebu zvýšiť odolnosť a nezávislosť EÚ posilnením SZBP, ktorá je odhodlaná podporovať mier, regionálnu a medzinárodnú bezpečnosť, ľudské práva, sociálnu spravodlivosť, základné slobody a právny štát v EÚ, jej susedstve a na celom svete; zdôrazňuje, že dôveryhodnosť EÚ vo svete závisí od ochrany a dodržiavania týchto zásad; domnieva sa, že táto posilnená SZBP by mala byť súdržnejšia, nezahŕňať len tradičnú mäkkú silu, ale aj silnú SBOP, účinnú politiku sankcií a cezhraničnú spoluprácu v boji proti terorizmu; pripomína svoju výzvu na urýchlené prijatie sankčného mechanizmu EÚ v oblasti ľudských práv (t. j. úniijnú obdobu Magnitského zákona), ktorý by umožnil cielené sankcie voči jednotlivcom, ktorí sa podieľajú na závažnom porušovaní ľudských práv;

Streda 15. januára 2020

9. domnieva sa, že Európska únia sa musí stať dôveryhodným a účinným globálnym aktérom, aby mohla na medzinárodnej scéne zastávať globálnu zodpovednú, konkrétnu, iniciatívnu a výraznú vedúcu úlohu, a využívať svoj politický potenciál, aby myslela a konala ako geopolitická mocnosť so skutočným vplyvom, pričom musí zároveň chrániť a presadzovať ciele článku 21 Zmluvy o EÚ, všeobecné zásady a pravidlá, svoje spoločné hodnoty – v prvom rade mier a ľudské práva – a záujmy vo svete, napomáhať pri riešení konfliktov na celom svete a tvarovať globálne riadenie; opätovne potvrdzuje, že je potrebné zabezpečiť strategickú autonómiu EÚ (najmä lepšie rozhodovanie, kapacity a primerané obranné spôsobilosti), uznanú v globálnej stratégii EÚ, ktorú v júni 2018 opätovne potvrdilo 28 hláv štátov a predsedov vlád a ktorá sa usiluje o podporu schopnejšej, nezávislej EÚ v čase rastúcej geopolitickej konkurencie;

10. plne podporuje rozhodnutie predsedníčky Komisie transformovať výkonnú zložku EÚ na „geopolitickú Komisiu“ so zameraním sa na vybudovanie dôveryhodného aktéra vonkajšej politiky, ktorý bude systematicky riešiť záležitosti týkajúce sa vonkajšej činnosti; víta záväzok PK/VP koordinovať vonkajšie činnosti Komisie a zabezpečiť lepšie prepojenie medzi vnútornými a vonkajšími aspektmi našich politík; zdôrazňuje, že podľa očakávaní by teda geopolitická Komisia mala uplatňovať skôr proaktívny než reaktívny prístup ku globálnym záležitostiam a že tento mandát by sa mal odraziť v budúcom viacročnom finančnom rámci (ďalej len „VFR“); v tejto súvislosti sa domnieva, že Európska únia by sa mala usilovať, aby sa stala asertívnejším aktérom bez toho, aby bolo dotknuté jej postavenie normatívnej mocnosti; zdôrazňuje, že geopolitická Komisia sa musí snažiť o zabezpečenie svojich záujmov pri plnom dodržiavaní medzinárodného práva a svojich vlastných hodnôt; zdôrazňuje, že EÚ musí vykonávať všetky právomoci v duchu spolupráce a otvorenosti, no v prípade potreby si musí vyhradiť právo zakročiť;

11. opätovne potvrdzuje svoj záväzok voči globálnej stratégii EÚ ako rozhodujúci krok vpred od krízového riadenia ad hoc k integrovanému prístupu k zahraničnej politike Európskej únie; domnieva sa, že by bolo príhodné a potrebné uskutočniť strategickú revíziu globálnej stratégie EÚ, najmä vzhľadom na niektoré hlboké geopolitické zmeny, ku ktorým došlo od jej prijatia (napr. politické rozdiely v transatlantickom partnerstve, nástup nových, asertívnejších mocností, ako je Čína, a zhoršenie núdzovej situácie v oblasti klímy) a ktoré majú vážne dôsledky pre ciele zahraničnej politiky Únie a celkovú bezpečnostnú politiku; v dôsledku toho vyzýva PK/VP, aby začal proces všestranných inkluzívnych konzultácií, počnúc členskými štátmi a vedúcimi expertmi v oblasti zahraničnej politiky EÚ z prostredia mimo inštitúcií EÚ, do ktorého budú zahrnuté aj organizácie občianskej spoločnosti;

12. domnieva sa, že Únia by mala využívať najmä nástroje týkajúce sa obchodu a rozvoja, ako sú dvojstranné zmluvy a dohody o voľnom obchode uzavreté s tretími krajinami, a mala by ratifikáciu dohôd podmieniť podpisom Parížskej dohody a dodržiavaním základných európskych hodnôt;

13. domnieva sa, že EÚ by mala v záujme zachovania svojej vonkajšej dôveryhodnosti stanoviť dodržiavanie doložiek o ľudských právach ako základ dohôd EÚ s tretími krajinami, podmieniť dohody ich dodržiavaním a v prípade potreby ich aj uplatniť;

14. je presvedčený, že Európska únia musí byť schopná pomocou všetkých dostupných diplomatických a hospodárskych nástrojov rýchlejšie a účinnejšie reagovať na krízy a v rámci SBOP využívať viac civilných a vojenských misií; pripomína, že na tento účel by mala klásť väčší dôraz na predchádzanie konfliktom tým, že bude riešiť základné príčiny nestability a vytvárať nástroje na ich zvládnutie; pripomína, že v tomto ohľade je potrebné výrazne zvýšiť rozpočtové zdroje EÚ v budúcom VFR a aspoň zdvojnásobiť finančné prostriedky na predchádzanie konfliktom, budovanie a sprostredkovávanie mieru; pripomína zásadnú úlohu EÚ pri podpore demokracie v európskom susedstve, najmä prostredníctvom podporných programov Európskej nadácie na podporu demokracie;

15. zdôrazňuje, že Európska únia musí zmeniť prístup založený na reakcii na prístup založený na predvídaní a že je dôležité, aby EÚ pri obrane globálneho poriadku založeného na pravidlách, ktorý sa opiera o medzinárodné a humanitárne právo a multilaterálne dohody, spolupracovala s podobne zmýšľajúcimi strategickými partnermi, najmä s NATO a novými krajinami; pripomína, že SZBP EÚ je založená na partnerstve a multilateralizme, čo pomáha zjednotiť príslušné regionálne a celosvetové mocnosti; zdôrazňuje naliehavú potrebu preskúmať nové formy spolupráce v aliancii, najmä pokiaľ ide o monitorovanie a kontrolu tokov technológií, obchodu a investícií, a hľadať inovatívne mechanizmy spolupráce, prostredníctvom ktorých sa bude rozvíjať inteligentný multilateralizmus; vyzýva na spoločné úsilie o reformovanie multilaterálnych organizácií tak, aby splňali svoj účel;

Streda 15. januára 2020

16. podporuje takú zahraničnú politiku EÚ, ktorá zjednocuje inštitúcie EÚ a členské štáty v spoločnej a silnej zahraničnej politike na úrovni EÚ, čím Únia získava viac dôveryhodnosti; podporuje myšlienku, aby takáto politika jednoznačne podporovala kľúčovú úlohu, ktorú zohráva PK/VP; podporuje zriaďovanie ad hoc koalícií členských štátov, ktoré prispievajú k väčšej flexibilitě a lepšej reakčnej schopnosti vonkajšej činnosti Únie, pretože znižujú tlak plynúci z potreby dosiahnuť konsenzus medzi členskými štátmi; zdôrazňuje, že je potrebné obnoviť užšie formy spolupráce medzi PK/VP a ministrami zahraničných vecí, aby tak boli poverení konať v mene EÚ v záujme posilnenia súdržnosti a demokratickej legitímnosti EÚ; žiada, aby EÚ občanom lepšie sprostredkovala svoju víziu a politické ciele SZBP;

17. žiada väčšiu solidaritu a posilnenú koordináciu medzi EÚ a jej členskými štátmi; pripomína, že je potrebné, aby vonkajšie politiky Únie boli konzistentné navzájom a s ostatnými politikami s vonkajším rozmerom a aby boli koordinované s medzinárodnými partnermi; domnieva sa, že spolupráca medzi členskými štátmi má zásadný význam pre ochranu demokracie, spoločných hodnôt, slobôd a sociálnych a environmentálnych noriem EÚ; zdôrazňuje potrebu rozšíriť spoluprácu medzi členskými štátmi, partnerskými krajinami a medzinárodnými organizáciami; zdôrazňuje význam článku 24 ods. 3 Zmluvy o EÚ, v ktorom sa uvádza, že členské štáty bezpodmienečne podporujú zahraničnú a bezpečnostnú politiku Únie v duchu lojálnosti a vzájomnej solidarity a zdržia sa akéhokoľvek konania, ktoré je v rozpore so záujmom Únie; zdôrazňuje, že Rada pre zahraničné veci EÚ je – ako sa uvádza v zmluve – fórum, na ktorom ministri členských štátov vyjadrujú svoje názory a dohadujú sa na politických opatreniach, a že po dosiahnutí dohody majú členské štáty plne podporovať PK/VP pri vykonávaní daného opatrenia, a to aj v rámci svojich vlastných diplomatických činností;

18. zdôrazňuje, že Únia musí v plnej miere vykonávať ustanovenia zakotvené v Lisabonskej zmluve a účinnejšie využívať existujúce nástroje; zdôrazňuje, že Európska únia musí vystupovať zosúladenejšie a súdržnejšie, aby tak zlepšila svoje rozhodovacie procesy a stala sa účinným a dôveryhodným vonkajším aktérom, na čom sa rozhodujúcim spôsobom podieľa ESVC;

Posilnenie Európskeho parlamentu ako piliera SZBP

19. zdôrazňuje, že Európska únia môže naplno uplatniť svoj potenciál len vtedy, keď bude vystupovať a konať jednotne a keď sa prijímanie rozhodnutí bude vykonávať postupne od vnútroštátnej po nadnárodnú úroveň, čím sa v plnej miere využijú možnosti, ktoré ponúkajú zmluvy a inštitúcie EÚ a ich postupy, pri plnom zachovaní pravidla subsidiarity a právomocí členských štátov; zdôrazňuje, že Európska únia by mala využiť všetky dostupné prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa vrátane možností, ktoré ponúka parlamentná diplomacia;

20. v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje, že Európsky parlament vyvinul v priebehu rokov celý rad nástrojov a sietí v oblasti vonkajšej činnosti, ako sú spoločné parlamentné výbory a výbory pre parlamentnú spoluprácu s tretími krajinami, ako aj činnosť medziparlamentných delegácií, ad hoc delegácií a volebných pozorovateľských misí, ktoré sa odlišujú od nástrojov výkonných orgánov Európskej únie a zároveň ich dopĺňajú; poukazuje na právomoci dohľadu a kontroly, ktoré Európsky parlament vykonáva, a zdôrazňuje, že jeho správy a uznesenia si zasluhujú väčšiu pozornosť; zdôrazňuje význam parlamentných zhromaždení ako fóra pre spoluprácu a inštitucionálny dialóg a ich cenný prínos k vonkajšej činnosti Európskej únie, ako aj v oblasti bezpečnosti a obrany; zdôrazňuje potrebu podporovať ich činnosti a zaručiť riadny chod ich práce;

21. zdôrazňuje kľúčovú úlohu volebných pozorovateľských misí EÚ; zdôrazňuje politickú zodpovednosť hlavných pozorovateľov, ktorí sú nominovaní z radov poslancov EP; požaduje preto integrovanejší prístup k zahraničnej a bezpečnostnej politike EÚ, ktorý by zahŕňal parlamentný rozmer; požaduje výraznejšiu medziinštitucionálnu spoluprácu pri navrhovaní stratégií vo vzťahu k tretím krajinám a regiónom, s osobitným dôrazom na partnerov zo západného Balkánu a z Východného partnerstva; pripomína význam parlamentnej diplomacie a medziparlamentných vzťahov na podporu týchto cieľov; vyhlasuje, že Európsky parlament musí zastávať silnejšiu úlohu v rámci SZBP a na medzinárodnej scéne; uvádza, že je potrebné, aby EÚ a členské štáty spolupracovali na stanovení celkovej politickej stratégie zameranej na zmenu prístupu parlamentnej diplomacie, ktorá bude zahŕňať integrovanejší prístup zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ a upraví spôsob ich fungovania;

22. zdôrazňuje úlohu každej inštitúcie zapojenej do SZBP/SBOP pri revízií svojich pracovných metód a hodnotení najlepšieho spôsobu plnenia svojich úloh podľa zmlúv;

Streda 15. januára 2020

23. žiada lepšiu medziinštitucionálnu spoluprácu, vďaka ktorej bude Európsky parlament dostatočne včas dostávať informácie, aby sa k nim v náležitom prípade mohol vyjadriť a aby mohla Komisia a ESVČ zohľadniť názor Európskeho parlamentu; požaduje účinnejšiu a komplexnejšiu výmenu informácií zo strany Komisie a ESVČ, aby mohol Európsky parlament účinne a včas vykonávať svoju kontrolnú úlohu, a to aj v oblasti SZBP; víta záväzok budúceho PK/VP lepšie a skôr informovať Európsky parlament, zapájať ho a konzultovať s ním o základných rozhodnutiach SZBP;

24. požaduje posilnenie parlamentných úloh dohľadu nad vonkajšou činnosťou EÚ a jej kontroly, a to aj pokračovaním pravidelných konzultácií s PK/VP, ESVČ a Komisiou; žiada o dokončenie rokovaní o prístupe Európskeho parlamentu k citlivým informáciám Rady v oblasti SZBP a SBOP;

25. poznamenáva, že ak/keď sa uskutoční brexit, Výbor Európskeho parlamentu pre zahraničné veci (AFET) by mal mať ako gestorský výbor zodpovedný za vzťahy s tretími krajinami od výkonnej zložky EÚ k dispozícii všetky informácie potrebné na to, aby mohol v mene Európskeho parlamentu preskúmať rokovací proces v súlade s článkom 218 ZFEÚ a včas poskytnúť informácie o budúcej dohode alebo dohodách so Spojeným kráľovstvom, ktoré si budú vyžadovať súhlas Európskeho parlamentu; zdôrazňuje dôležitosť budúcej spolupráce medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom v oblasti SZBP a SBOP a uvedomuje si, že treba nájsť tvorivé riešenia;

26. vyzdvihuje úsilie EÚ, ktorá stále potvrdzuje význam zachovania a posilnenia slobodného a otvoreného medzinárodného poriadku založeného na dodržiavaní zásad právneho štátu;

27. žiada, aby sa pred prijatím stratégie alebo oznámenia Komisie a ESVČ v oblasti SZBP zriadil konzultačný mechanizmus s Výborom pre zahraničné veci a príslušnými orgánmi;

28. požaduje strategickejší prístup, väčšiu súdržnosť, konzistentnosť a komplementárnosť – ako je stanovené v zmluvách – medzi nástrojmi na financovanie vonkajšej činnosti EÚ a SZBP, aby Európska únia mohla čeliť rastúcim výzvam v oblasti bezpečnosti a zahraničnej politiky; zdôrazňuje, že dôveryhodná a účinná SZBP sa musí opierať o primerané finančné zdroje; žiada, aby sa tieto zdroje na vonkajšiu činnosť EÚ sprístupnili v budúcom VFR (na roky 2021 – 2027) a aby EÚ sústredila svoje zdroje na strategické priority;

29. berie na vedomie návrh Komisie skombinovať väčšinu existujúcich nástrojov pre vonkajšiu činnosť do jediného nástroja – Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (ďalej len „NDICI“); opakuje, že spájanie nástrojov vonkajšej činnosti do jedného fondu môže viesť k synergiám, účinnosti a rýchlemu rozhodovaniu a čerpaniu finančných prostriedkov, ale nemalo by viesť k presmerovaniu financovania Únie z jej dlhodobých a hlavných cieľov zahraničnej politiky týkajúcich sa odstránenia chudoby, udržateľného rozvoja a ochrany ľudských práv; víta zjednodušenú štruktúru vonkajších nástrojov navrhnutú v rámci NDICI; požaduje náležitý systém brzd a protiváh, primeranú mieru transparentnosti a príspevok k strategickým politikám a kontrolu uplatňovania zo strany Európskeho parlamentu; zdôrazňuje význam zásady diferenciácie pri pomoci krajinám susedstva, ktoré preukazujú väčšiu mieru odhodlania k európskym reformám, v súlade so zásadou „viac za viac“ a „menej za menej“;

30. zdôrazňuje potrebu posilniť úlohu Európskeho parlamentu počas kontroly a riadenia všetkých nástrojov vonkajšej pomoci EÚ vrátane nástroja predvstupovej pomoci na roky 2021 – 2027 (IPA III); vyzdvihuje úlohu nástroja na podporu stability a mieru (IcSP), najmä pri podpore mieru a stability na celom svete; očakáva včasné prijatie nástrojov na obdobie po roku 2020 vrátane Európskeho mierového nástroja s cieľom predísť zbytočným medzerám vo financovaní;

31. domnieva sa, že predchádzanie konfliktom, budovanie a sprostredkovávanie mieru, ako aj mierové riešenie dlhotrvajúcich konfliktov, najmä v bezprostrednom susedstve EÚ, by mali byť v nadchádzajúcich rokoch prioritou; zdôrazňuje, že takýto prístup prináša vysokú pridanú hodnotu EÚ z politického, sociálneho, hospodárskeho a bezpečnostného hľadiska; pripomína, že činnosti v oblasti predchádzania konfliktom a sprostredkovávania mieru prispievajú k rozhodnejšiemu pôsobeniu a dôveryhodnosti EÚ na medzinárodnej scéne a že sa musia zakomponovať do rámca globálneho prístupu, ktorý bude spájať bezpečnosť, diplomaciu a rozvoj; poukazuje na potrebu upevniť postavenie

Streda 15. januára 2020

Európskej únie ako vplyvného svetového aktéra a investovať do predchádzania konfliktom a sprostredkovávania mieru; nabáda EÚ, aby predchádzanie konfliktom a sprostredkovávanie mieru naďalej považovala za prioritu; vyzdvihuje cenný prínos Európskeho parlamentu v oblasti riešenia konfliktov a jeho príspevok k sprostredkovávaniu mieru, dialógu a podpore hodnôt demokracie, právneho štátu, rešpektovania menších a základných práv, najmä v krajinách západného Balkánu, Východného partnerstva a južného susedstva, a vyzýva na ďalší rozvoj medziinštitucionálnej spolupráce v oblasti sprostredkovávania mieru; víta posilnenú úlohu Únie pri riešení konfliktov a budovaní dôvery v rámci existujúcich dohodnutých rokovacích formátov a zásad alebo na ich podporu;

32. pripomína význam silnej ESP, v rámci ktorej sa EÚ zaväzuje k spoločným spoločenským, politickým a hospodárskym záujmom s partnerskými krajinami na východe a na juhu; zdôrazňuje strategickú úlohu, ktorú môže Únia zohrávať prostredníctvom ESP pri posilňovaní odolnosti svojich partnerov, čo je kľúčová priorita v boji proti hrozbám a tlakom, ktorým čelia; uznáva, že na to, aby bola Európska únia silným globálnym aktérom, musí byť relevantným aktérom v susedstve;

33. pripomína, že moderné demokracie si vyžadujú plne fungujúce legislatívne zložky, a v tejto súvislosti zdôrazňuje význam podpory práce parlamentov na západnom Balkáne aj v krajinách susedstva;

34. uznáva význam stability krajín východného susedstva pre vlastnú stabilitu Únie a transformačný potenciál EÚ pre susedné regióny a krajiny; opätovne vyjadruje svoju podporu Východnému partnerstvu, ktoré v roku 2019 oslávilo svoje desiate výročie; zdôrazňuje však, že na to, aby bolo úspešnejšie, potrebuje nové iniciatívy a záväzky na oboch stranách (t. j. na strane EÚ aj jej partnerov); podporuje rozvíjanie ešte užších vzťahov s Východným partnerstvom vrátane cieľových stratégií pre Ukrajinu, Gruzínsko a Moldavsko, a význam zohľadňovania myšlienok, ako je stratégia Trio 2030, a myšlienok, s ktorými prichádzajú najvyspelejšie krajiny Východného partnerstva pridružené k EÚ; zdôrazňuje, že takýto prístup by mal byť založený na zásade „viac za viac“ a „menej za menej“ a vedený inštitúciami EÚ a koalíciou podobne zmýšľajúcich členských štátov (proces európskeho tria) so zameraním na konkrétne projekty a programy na sledovanie najlepších postupov z berlínskeho procesu a integrácie do Európskeho hospodárskeho priestoru; domnieva sa, že úspech transformácie v krajinách Východného partnerstva, najmä pridružených krajín EÚ, t. j. Ukrajiny, Gruzínska a Moldavska, môže priniesť pozitívne výsledky, čo by mohlo mať vplyv aj na spoločnosť v susednom Rusku;

35. pripomína a zdôrazňuje, že spolupráca s krajinami Východného partnerstva a inými krajinami v susedstve EÚ by mala byť prioritou SZBP vzhľadom na zásadný záujem EÚ na rozvoji a demokratizácii týchto krajín; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby ďalej posilňovali hospodárske väzby a prepojenosť, využívali obchodné dohody a dohody o pridružení, prístup k jednotnému trhu a hlbšie medzilidské kontakty, a to aj uľahčením a liberalizáciou vízových režimov v prípade, že sú splnené všetky podmienky; zdôrazňuje, že uvedené príklady by mohli slúžiť ako podnety na podporu demokratických reforiem a prijímanie pravidiel a noriem EÚ;

36. pripomína odhodlanie EÚ podporovať zvrchovanosť, územnú celistvosť a politickú nezávislosť Ukrajiny a všetkých krajín Východného partnerstva v rámci ich medzinárodne uznaných hraníc v súlade s medzinárodným právom, normami a zásadami s cieľom zvýšiť podporu obyvateľom postihnutých konfliktom, vnútorne vysídleným osobám a utečencom a bojovať proti pokusom o destabilizáciu z tretích krajín, najmä z Ruska; odmieta použitie sily alebo vyhrážanie sa jej použitím pri riešení konfliktov a opätovne pripomína svoju víziu, že súčasné konflikty vo všetkých krajinách Východného partnerstva by sa mali urovnať v súlade s normami a zásadami medzinárodného práva; naďalej plne trvá na politike neuznania protiprávnej anexie Krymu; dôrazne vyzdvihuje význam proaktívneho postoja založeného na medzinárodnom práve proti dlhotrvajúcim konfliktom vo východnom susedstve; okrem toho odsudzuje pokračujúcu militarizáciu okupovaných gruzínskych území Abcházsko a región Cchinvali/Južné Osetsko a vyzýva Rusko, aby si splnilo svoje záväzky podľa medzinárodného práva; zdôrazňuje, že viac ako desaťročie po skončení ruského aktu agresie v Gruzínsku a následnom prímerí, ktoré sprostredkovala EÚ, Rusko naďalej hrubo porušuje niektoré z jeho ustanovení a stále prebieha proces budovania hraníc; požaduje posilnenie mandátu pozorovateľskej misie Európskej únie v Gruzínsku (ďalej len „EUMM“) a jej lepšie zviditeľnenie; naliehavo vyzýva Ruskú federáciu ako okupačnú mocnosť, aby si splnila medzinárodné záväzky a poskytla EUMM neobmedzený prístup do okupovaných regiónov;

37. víta skutočnosť, že predsedníčka Komisie opätovne potvrdila európsku perspektívu pre západný Balkán, a zdôrazňuje svoj záväzok k rozširovaniu, ktoré zostáva kľúčovou politikou a hnacou silou EÚ; zdôrazňuje, že je potrebné, aby bol postoj EÚ k rozširovaniu ambicióznym a vierohodným;

Streda 15. januára 2020

38. požaduje vierohodnú stratégiu EÚ na západnom Balkáne, ukotvenú v prísnej a spravodlivej podmienenosti v súlade s uplatňovaním kodanských kritérií, ktorá bude pre potreby zahraničnej politiky aj naďalej dôležitým nástrojom na podporu bezpečnosti prostredníctvom zvyšovania odolnosti krajín v regióne, ktorý má pre EÚ strategický význam;

39. pripomína, že okrem celkovej SZBP je cieľom politiky EÚ v krajinách západného Balkánu ich usmerňovanie smerom k pristúpeniu; zdôrazňuje, že tento proces rozširovania je založený na zásluhách a závisí od toho, ako dodržiavajú kodanské kritériá, zásady demokracie, základné slobody, ľudské práva, práva menšín a zásady právneho štátu a ako v jednotlivých prípadoch spĺňajú stanovené kritériá;

40. zdôrazňuje význam prebiehajúceho reformného procesu spojeného s transformačným účinkom na kandidátske krajiny; je naďalej plne odhodlaný podporovať reformy a projekty orientované na EÚ, najmä ak sú zamerané na ďalšie posilňovanie právneho štátu a dobrej správy, ochranu základných práv a podporu zmierenia, dobrých susedských vzťahov a regionálnej spolupráce; s poľutovaním berie na vedomie spomalenie procesu;

Posilnenie SZBP s cieľom čeliť globálnym hrozbám

41. požaduje posilnenie schopnosti EÚ a jej členských štátov konať samostatne v oblasti bezpečnosti a obrany; zdôrazňuje, že účinné a úzke partnerstvo s partnerskými organizáciami, ako je OSN alebo NATO, a s inými medzinárodnými inštitúciami, ako je Africká únia a OBSE, je dôležitejšie než kedykoľvek v minulosti; zdôrazňuje, že NATO je kľúčovým partnerom EÚ v oblasti bezpečnosti; zdôrazňuje význam úzkej spolupráce s NATO vo všetkých obranných otázkach a pri riešení bezpečnostných výziev, ktorým čelí EÚ a jej susedia, najmä v súvislosti s hybridnými hrozbami;

42. víta úsilie EÚ zamerané na posilnenie bezpečnosti a obrany EÚ s cieľom lepšie chrániť Úniu a jej občanov a prispieť k mieru a stabilite v susedstve aj mimo neho v súlade so spoločným vyhlásením z 10. júla 2018 o spolupráci medzi EÚ a NATO;

43. zdôrazňuje úlohu NATO ako dôležitého piliera európskej bezpečnosti a víta prebiehajúci proces rozširovania NATO, ktorý prispieva k stabilite a blahobytu Európy;

44. domnieva sa, že hlasovanie kvalifikovanou väčšinou by zefektívnilo zahraničnú a bezpečnostnú politiku EÚ a urýchlilo rozhodovací proces; vyzýva Radu, aby v prípadoch uvedených v článku 31 ods. 2 Zmluvy o EÚ pravidelne používala hlasovanie kvalifikovanou väčšinou, a Radu, aby sa chopila tejto iniciatívy tým, že využije premostovaciu doložku uvedenú v článku 31 ods. 3 Zmluvy o EÚ; nabáda Radu, aby zväzila rozšírenie hlasovania kvalifikovanou väčšinou aj na ďalšie oblasti SZBP;

45. podporuje diskusiu v rámci EÚ o nových formátoch, ako je Bezpečnostná rada EÚ fungujúca v plnohodnotnom dialógu a spolupráci s členskými štátmi, a o prostriedkoch užšej koordinácie v rámci EÚ a s medzinárodnými orgánmi s cieľom uľahčiť účinnejší rozhodovací proces v oblasti bezpečnostnej politiky;

46. víta rozhodnutie predsedníčky Komisie vybudovať do piatich rokov skutočnú a funkčnú európsku obrannú úniu a požaduje, aby sa v záujme vytvorenia obrannej únie uskutočnili transparentné výmeny s Európskym parlamentom a členskými štátmi; je presvedčený, že v tejto súvislosti by EÚ mala čo najlepšie využívať už existujúce mechanizmy a nástroje, ako je stála štruktúrovaná spolupráca (ďalej len „PESCO“), vojenská mobilita a Európsky obranný fond (ďalej len „EDF“), ktorých cieľom je zlepšenie vnútroštátnych a európskych spôsobilostí a podpora zlepšenia efektívnosti európskeho obranného priemyslu; žiada o vytvorenie mechanizmu demokratickej kontroly všetkých nových nástrojov v oblasti obrany;

47. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť nepretržité hodnotenie PESCO a EDF a spôsobov, akými prispievajú k plneniu cieľov SZBP, s cieľom zabezpečiť poskytovanie primeraných zdrojov v súlade so záväzkami PESCO a účinne a jednotne vykonávať rozhodnutia EÚ, a to aj prostredníctvom integrovanej európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne (EDTIB), tak aby sa zaručilo, že Únia bude naďalej otvorená spolupráci;

Streda 15. januára 2020

48. pripomína, že článok 20 ods. 2 Zmluvy o EÚ, ktorý obsahuje ustanovenia o posilnenej spolupráci, vytvára pre členské štáty ďalšie možnosti, aby pokročili v oblasti SZBP, a mal by sa preto používať;

49. pripomína, že zmena klímy ovplyvňuje všetky aspekty ľudského života a medziiným zvyšuje aj pravdepodobnosť konfliktov a násilia; zdôrazňuje, že otázky týkajúce sa klimatickej bezpečnosti a ochoty presadzovať globálne riadenie v oblasti životného prostredia by mali byť súčasťou zahraničnej politiky EÚ;

50. zdôrazňuje, že EÚ by mala rozvíjať kapacity na monitorovanie rizík súvisiacich so zmenou klímy, ktoré by mali zahŕňať aj politiky zamerané na vnímanosť voči konfliktom a predchádzanie krízam; v tejto súvislosti uznáva, že prepojenie opatrení na prispôbenie sa zmene klímy a opatrení na budovanie mieru posilňuje predchádzanie konfliktom; zdôrazňuje potrebu rozvíjať komplexný a anticipačný prístup k zmene klímy; vyzýva EÚ a členské štáty, aby na medzinárodnej konferencii o zmene klímy vystupovali s vysokými ambíciami a aby si plnili záväzky; v tejto súvislosti zdôrazňuje hodnotu diplomacie v oblasti klímy;

51. zdôrazňuje, že je potrebné vypracovať komplexný prístup k zmene klímy a k bezpečnosti v súlade s cieľmi udržateľného rozvoja, najmä s cieľmi č. 13 a 16, zabezpečiť spravodlivé a dostatočné toky financovania opatrení v oblasti zmeny klímy podľa Parížskej dohody a vyčleniť na takéto akcie vyššiu mieru finančných prostriedkov v rámci súčasného nástroja na podporu stability a mieru a v rámci nadchádzajúceho nástroja NDICI;

52. podčiarkuje rastúci geopolitický význam Arktídy a jeho vplyv na bezpečnostnú situáciu v rámci EÚ aj na celom svete; naliehavo vyzýva EÚ, aby sa usilovala o súdržnejšiu vnútornú a vonkajšiu politiku EÚ, stratégiu pre Arktídu a konkrétny akčný plán pre angažovanosť EÚ v Arktíde a aby pri tom zohľadnila aj otázku bezpečnosti a geostrategické hľadisko; berie na vedomie schopnosť EÚ prispieť k riešeniu potenciálnych bezpečnostných a geostrategických výziev;

53. žiada, aby sa posilnila podpora stratégie námornej bezpečnosti EÚ, keďže sloboda plavby predstavuje čoraz väčšiu výzvu tak v celosvetovom meradle, ako aj v rámci susedstva; trvá na tom, že sloboda plavby sa musí vždy rešpektovať a že opatrenia sa musia zamerať na zmiernenie napätia a predchádzanie ozbrojeným konfliktom a vojenským incidentom;

54. vyjadruje poľutovanie nad stúpajúcim napätím a pretrvávajúcim porušovaním morského práva a medzinárodného námorného práva v mnohých významných problémových oblastiach svetových morí, napríklad v Juhočínskom mori, Hormuzskom prielive, Adenskom zálive, Guinejskom zálive atď.; pripomína nestabilnú situáciu v Azovskom mori; konštatuje, že mnohé z týchto napätých situácií majú geopolitický charakter;

55. žiada EÚ, aby prijala aktívne opatrenia a zväzila reštriktívne opatrenia v reakcii na závažné porušenia slobody plavby a medzinárodného námorného práva;

56. pripomína, že účinné medzinárodné režimy kontroly zbraní, odzbrojenia a nešírenia sú základným kameňom globálnej a európskej bezpečnosti; konštatuje, že nezodpovedné transfery zbraní do tretích krajín narušujú mier a oslabujú SZBP, najmä úsilie EÚ o mier, stabilitu a udržateľný rozvoj; požaduje prísne dodržiavanie ôsmich kritérií uvedených v spoločnej pozícii Rady 2008/944/SZBP o kontrole vývozu zbraní a v tejto súvislosti požaduje mechanizmus monitorovania a kontroly na úrovni EÚ; zdôrazňuje, že je potrebné, aby obranný priemysel využíval prostriedky daňových poplatníkov efektívne a účinne a aby EÚ presadzovala integrovanejší vnútorný trh s tovarom obranného priemyslu a koordinovanú politiku zameranú na podporu vývoja a výskumu v oblasti obrany; vyzýva členské štáty, aby stanovili viacstranné jadrové odzbrojenie za prioritu zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ; domnieva sa, že EÚ musí pokračovať vo svojom úsilí o udržanie dohody o iránskom jadrovom programe pri živote; naliehavo vyzýva PK/VP, aby využil všetky dostupné politické a diplomatické prostriedky na zabezpečenie spoločného komplexného akčného plánu (JCPOA) a novej zmluvy o znížení počtu strategických zbraní (nová zmluva START) a aby začal rozvíjať ucelenú a vierohodnú stratégiu multilaterálnych rokovaní o regionálnej deeskalácii napätia a opatreniach na budovanie dôvery v Perzskom zálive, ktorá by zahŕňala všetkých aktérov v regióne; zdôrazňuje, že schopnosť EÚ rozvíjať diplomatické styky so všetkými dotknutými aktérmi je veľkým prínosom, ktorý by sa mal na tento účel v plnej miere využívať;

Streda 15. januára 2020

57. nalieha na členské štáty, aby v plnej miere dodržiavali spoločnú pozíciu Rady 2008/944/SZBP o kontrole vývozu zbraní, aby si plnili povinnosti vyplývajúce z tejto spoločnej pozície Rady, najmä štvrté kritérium o mieri, bezpečnosti a stabilite v regióne, pokiaľ ide o ich politiku vývozu zbraní do Turecka, a aby uvalili zbrojné embargo na Turecko vzhľadom na jeho nezákonnú inváziu do severnej Sýrie a nezákonné akcie vo východnom Stredozemí, najmä na jeho inváziu do výhradnej hospodárskej zóny a pobrežných vôd Cyperskej republiky; pripomína svoje stanovisko, že spoločná pozícia sa musí prehodnotiť a aktualizovať tak, aby sa kritériá museli prísne uplatňovať a realizovať, a musí sa zaviesť mechanizmus sankcií; vyzýva PK/VP, aby tento spis riešil ako prioritnú tému;

58. žiada PK/VP, aby presadzoval viacrozmernú stratégiu biregionálnej spolupráce s Latinskou Amerikou a Karibikom v oblasti bezpečnosti a obrany, aby sa zasadzoval za spoločnú obhajobu viacstranného poriadku, posilnenie spolupráce v boji proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti a boj proti zmene klímy a jej dôsledkom pre sociálnu, politickú a ekonomickú stabilitu a aby podporoval dialóg, ktorý je nástrojom na dosiahnutie dohodnutých mierových riešení politických konfliktov, ktorých sme svedkovia;

59. vyzýva na preskúmanie možnosti vytvorenia nového fóra pre mnohostrannú spoluprácu medzi západnými spojencami, t. j. EÚ, USA, Japonskom, Kanadou, Južnou Kóreou, Austráliou a Novým Zélandom, a to na základe odkazu Koordinačného výboru pre kontrolu vývozu tovaru strategického významu; mandát nového fóra by mal zahŕňať monitorovanie a kontrolu vývozu technológií, obchodných tokov a citlivých investícií do problematických krajín;

60. zdôrazňuje, že posilnenie základných vzťahov s východnou a juhovýchodnou Áziou je nevyhnutné pre komplexnú a udržateľnú stratégiu EÚ v oblasti prepojenosti založenú na pravidlách, čo platí aj opačne; podporuje teda udržateľnosť, prístup založený na pravidlách a VFR ako rozhodujúci nástroj;

61. berie na vedomie narastajúcu koncentráciu vojenských síl v regióne a vyzýva všetky zúčastnené strany, aby rešpektovali slobodu plavby, riešili rozdiely mierovými prostriedkami a upustili od jednostranných krokov na zmenu súčasného stavu, a to aj vo Východočínskom a Juhočínskom mori a v Taiwanskom prielive; vyjadruje znepokojenie nad tým, že zahraničné zasahovanie autokratických režimov prostredníctvom dezinformácií a kybernetických útokov pred nadchádzajúcimi všeobecnými voľbami ohrozuje ázijské demokracie a regionálnu stabilitu; opätovne potvrdzuje svoju podporu zmysluplnému zapojeniu Taiwanu do medzinárodných organizácií, mechanizmov a aktivít;

62. zdôrazňuje, že Komisia by mala začleniť stratégiu kybernetickej bezpečnosti do úsilia EÚ o digitalizáciu a podporovať iniciatívu vo všetkých členských štátoch ako súčasť silného politického a hospodárskeho záväzku v oblasti digitálnych inovácií;

63. vyzýva PK/VP, Komisiu a členské štáty, aby zintenzívnili úsilie v boji proti kybernetickým a hybridným hrozbám, ktoré vyplývajú z kombinácií nejednoznačných pozícií, posilnením mechanizmov kybernetickej obrany EÚ a jej členských štátov a odolnosti proti hybridným hrozbám a budovaním kritickej infraštruktúry vyznačujúcej sa kybernetickou odolnosťou; v tejto súvislosti vyzýva na rozvoj komplexných spoločných kapacít a metód analýzy rizika a zraniteľnosti; zdôrazňuje, že na účinné prekonanie týchto výziev je potrebná lepšia koordinácia; pripomína, že strategická komunikácia a verejná diplomacia by mali posilniť geopolitický vplyv EÚ a jej celkový obraz vo svete a mali by chrániť záujmy EÚ;

64. zdôrazňuje, že zahraničné zasahovanie do záležitostí EÚ predstavuje veľké riziko pre bezpečnosť a stabilitu EÚ; dôrazne podporuje posilnenie spôsobilostí Európskej únie v oblasti strategickej komunikácie; v tejto súvislosti požaduje ďalšiu podporu troch osobitných skupín pre strategickú komunikáciu (Východ, Juh a západný Balkán); žiada preto, aby sa intenzívnejšie podporil útvar ESVČ pre strategickú komunikáciu, ktorý zastáva rozhodujúcu úlohu, a to tým, že sa z neho stane plnohodnotné oddelenie v rámci ESVČ, ktoré bude zodpovedné za východné a južné susedstvo a bude mať k dispozícii primerané personálne a rozpočtové zdroje – eventuálne na základe dodatočného osobitného rozpočtového riadku;

65. vyzýva členské štáty, aby posilnili svoje kapacity a podporovali spoluprácu a výmenu informácií s cieľom zabrániť škodlivému zasahovaniu štátnych a neštátnych subjektov z tretích krajín do rozhodovacieho procesu EÚ a členských štátov; je presvedčený, že k tomuto cieľu by mohli prispieť posilnené spôsobilosti EÚ v oblasti strategickej komunikácie;

Streda 15. januára 2020

66. zdôrazňuje, že zasahovanie do volieb je súčasťou širšej stratégie hybridnej vojny, a že reakcia naň preto zostáva hlavným bezpečnostným a zahraničnopolitickým problémom; vyzýva PK/VP, Komisiu a členské štáty, aby vypracovali komplexnú stratégiu boja proti zahraničným zásahom do volieb a dezinformáciám vo vnútroštátnych a európskych demokratických procesoch vrátane dezinformácií, ktorých zdrojom je štátom podporovaná ruská propaganda;

67. konštatuje, že Rusko je pre EÚ a jej členské štáty najbezprostrednejším zdrojom hybridných a konvenčných bezpečnostných hrozieb a aktívne sa snaží oslabiť európsku jednotu, nezávislosť, univerzálne hodnoty a medzinárodné normy; tvrdí, že hoci pod súčasným vedením v Moskve nie je možné očakávať žiadnu zmenu agresívnej politiky, vo vzdialenejšej budúcnosti je možná pozitívna zmena na demokratickejšiu krajinu európskeho razenia; požaduje preto intenzívnejšie úsilie o posilnenie odolnosti EÚ a jej členských štátov a vytvorenie dlhodobej stratégie EÚ voči Rusku, ktorá bude založená na troch pilieroch, ktorými sú odrádzanie, obmedzovanie a transformácia;

68. vyzýva Radu, aby doplnila súbor nástrojov EÚ v oblasti ľudských práv a zahraničnej politiky o globálny režim sankcií v duchu Magnitského zákona a posilnila tak už existujúci režim tým, že umožní zmrazenie aktív a zákaz udeľovania víz jednotlivcom, ktorí sa podieľajú na závažnom porušovaní ľudských práv;

69. zdôrazňuje, že treba využiť konkurenčnú výhodu EÚ, aby EÚ mohla rýchlo zaujať strategickú pozíciu v medzinárodnej súťaži v oblasti nových technológií, informačných technológií, obrany, obnoviteľnej energie, zavádzania siete 5G, v ekosystéme spoločného podniku pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku a v rámci autonómneho, spoľahlivého a nákladovo efektívneho prístupu EÚ do kozmického priestoru s cieľom zabrániť, aby sa EÚ stala závislou od mimoeurópskych technologických a digitálnych gigantov z tretích krajín; zdôrazňuje, že rozvoj spoľahlivej technológie umelej inteligencie je nevyhnutný na zabezpečenie strategickej autonómie EÚ, najmä v oblasti rozhodovania a kapacít; vyzýva preto Úniu, aby pokračovala vo svojich investíciách v tejto oblasti a zvýšila ich;

70. uznáva zásadnú úlohu civilných a vojenských misií, ktoré sú súčasťou SBOP, a poukazuje na to, že musia mať k dispozícii ľudské a materiálne zdroje v záujme udržiavania mieru, predchádzania konfliktom, posilňovania medzinárodnej bezpečnosti a upevňovania európskej identity a strategickej autonómie EÚ; vyjadruje poľutovanie nad tým, že účinnosť týchto misií a operácií SZBP oslabujú pretrvávajúce štrukturálne nedostatky, veľký rozdiel v príspevkoch členských štátov a obmedzenia ich mandátov;

71. domnieva sa, že EÚ ešte dostatočne nevyužíva svoje bohaté zdroje v oblasti SBOP; vyzýva PK/VP, Komisiu a členské štáty, aby zintenzívnili svoje úsilie o spoluprácu v oblasti SZBP s cieľom posilniť civilné a vojenské misie SBOP, zlepšiť ich operačnú kapacitu prostredníctvom väčšej flexibility, zvýšiť efektívnosť a účinnosť v praxi a zvýšiť rozsah, účinnosť a jasnosť ich mandátov; domnieva sa, že nové nástroje, ako je Európsky mierový nástroj, by mohli posilniť solidaritu a rozdelenie záťaže medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o prispievanie k operáciám SBOP, a vo všeobecnosti by mohli pomôcť zvýšiť účinnosť vonkajšej činnosti EÚ;

72. pripomína, že inkluzívny prístup k predchádzaniu konfliktom, ich zmierňovaniu a riešeniu má rozhodujúci význam pre ich dlhodobú životaschopnosť a že úspešnosť riešenia konfliktov je vyššia, keď sa v rámci celého procesu rešpektuje rodová parita a rovnosť; požaduje zvýšenie účasti a vedúcich pozícií žien v týchto misiách, a to aj v rámci rozhodovania a rokovaní; zdôrazňuje, že rodové hľadisko by sa malo systematickejšie začleňovať do misií a operácií SBOP a malo by sa aktívne prispievať k vykonávaniu rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti a nadväzných rezolúcií o ženách, mieri a bezpečnosti a k vykonávaniu rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 2250 (2015) o mládeži, mieri a bezpečnosti; vyzýva preto Komisiu, aby zabezpečila štrukturálne začlenenie žien, mladých ľudí, obhajcov ľudských práv a náboženských, etnických a iných menších do všetkých činností súvisiacich so zvládaním konfliktov;

73. žiada účinné uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a práv menších v strategických a operačných aspektoch vonkajšej činnosti EÚ, čo by mohlo zahŕňať ciele programovanie v rámci nového finančného nástroja NDICI; víta záväzok PK/VP dosiahnuť do konca jeho funkčného obdobia cieľ 40-percentného zastúpenia žien na riadiacich pozíciách a na miestach vedúcich delegácií; vyzýva EŠVČ, aby Európskemu parlamentu pravidelne poskytovala aktuálny prehľad o plnení tohto záväzku;

Streda 15. januára 2020

74. zdôrazňuje, že teroristická hrozba je naďalej prítomná v Európe i mimo nej; je pevne presvedčený, že boj proti terorizmu by mal v nadchádzajúcich rokoch zostať prioritou EÚ; vyzýva novú Komisiu, aby predložila akčný plán EÚ na boj proti terorizmu;

75. zdôrazňuje, že je dôležité posilniť a zaručiť spoluprácu v spravodajskej oblasti v rámci EÚ vzhľadom na to, že terorizmus je hrozbou pre naše ústredné európske hodnoty, ako aj pre našu bezpečnosť, a vyžaduje si viacrozmerný prístup, ktorý bude spájať pohraničné orgány, políciu, súdy a spravodajské služby všetkých členských štátov, ako aj krajiny mimo EÚ;

o

o o

76. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie predsedovi Európskej rady, Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a členským štátom.
